

Čís. 5552.

Funkcionáři obce v Čechách, kteří podepsali starostovi plnou moc pro právního zástupce, nepřesvědčivše se o tom, pro který spor a vůbec účel listina ta má sloužiti a zda se obecní zastupitelstvo na tom usneslo, by obec ve při vstoupila a dotyčného právního zástupce ku vedení pře zmocnila — ručí solidárně (se starostou) za škodu, jež vedením sporu obci vzešla.

(Rozh. ze dne 15. prosince 1925, Rv I 1576/25.)

Žalující obec (v Čechách) domáhala se na bývalých svých činovnících náhrady škody, jež jí vzešla vedením sporu, a spatřovala zavinění žalovaných v podstatě v tom, že podepsali za obec plnou moc k vedení sporu, nepřesvědčivše se, zda obsahuje přivolení obecního zastupitelstva. **O b a n i ž š í s o u d y** uznaly podle žaloby, **o d v o l a c í s o u d** z těchto **d ů v o d ů**: Nesprávně prý posoudil soud první stolice věc po stránce právní, shledav zavinění žalovaných v tom, že podepsali za obec plnou moc k vedení sporu s firmou F., nepřesvědčivše se, zda dle §u 55 obec. zřízení obsahuje přivolení obecního zastupitelstva (výboru). Stačilo prý, že přivolení to opisem protokolu o sezení obecního zastupitelstva (výtahem z něho) bylo prokázáno. Nemůže prý proto žalovaným opomenutí pozornosti, která se od nich jako členů obecního zastupitelstva žádá, býti přičítáno za vinu. Výtku ta není odůvodněna. Soud **o d v o l a c í** sdílí právní názor soudu první stolice, že usnesení obecního zastupitelstva (výboru) o ustanovení právního zástupce k vedení sporu dle §u 34 čís. 4 obec. zřízení, ze dne 16. dubna 1864, čís. 7 z. zák. pro Čechy mělo býti pojato do plné moci. Plná moc jest listinou o smlouvě zmocňovací a § 55 obec. zřiz. výslovně ustanovuje, že v listině takové má býti připomenuto, že přivolení obecního zastupitelstva se stalo, a připomenutí to má býti dvěma členy zastupitelstva podepsané. Že taková plná moc v onom sporu nebyla žádána, jest pro rozhodnutí tohoto sporu nerozhodným. Ostatně, kdyby pojetí příslušného usnesení obecního zastupitelstva do plné moci třeba nebylo, jak odvolání tvrdí, žalovaní plnou moc k zastupování obce jako členové obecního zastupitelstva podepsali, nepřesvědčivše se, zda usnesení obecního zastupitelstva o ustanovení právního zástupce k vedení sporu se stalo, čímž vedení sporu umožnili a škodu vedením sporu způsobenou — útraty sporu — zavinili. Jakými údaji starosty dali se žalovaní k podpisu plné moci pohnouti, jest pro spor nerozhodným. I kdyby tu ustanovení §u 1299 obč. zák. na žalované nebylo lze použiti, jak odvolání tvrdí, jelikož jde o úřad čestný, který žalovaní jen za určitých předpokladů mohli odmítnouti (§ 8 zákona čís. 75/19 a zákona čís. 253/22), ručí žalovaní dle §§ 1294 a 1297 obč. zák. za způsobenou škodu, jakož i z důvodu, že jednání jejich bylo jednáním nedovoleným.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Přiznávajíce svoji nedbalost, záležející v tom, že ve své vlastnosti jako obecní činovníci podepsali obecnímu starostovi za obec procesní

plnou moc pro advokáta Dr. W-a, nepřesvědčivše se, pro který spor a vůbec účel listina ta sloužiti má a zda se obecní zastupitelstvo na tom usneslo, aby obec ve při vstoupila a zmíněného právního zástupce k zastupování zmocnila, dovozují přes to dovolatelé, že je z tohoto jednání nemůže postihnouti povinnost k náhradě škody, ježto prý škoda nevzešla z jednání jejich, nýbrž vlastně z toho, že procesní soudy nezkoumaly lépe a přísněji náležitosti plné moci jménem obce vydané a jmenovaného zástupce do sporu připustily a tímto nedopatřením vlastně samy zavinily, že spor přes tento nedostatek zvláštního povolení a zmocnění proveden býti mohl. Vývody těmito popírají dovolatelé pouze příčinnou, nižšími soudy zjištěnou souvislost mezi nedbalým svým jednáním a škodou, která jako otázka skutková nepodléhá již přezkoumání stolicí dovolací, důsledkem čehož odpadá potřeba vývody těmito se obíratí a uvažovati o tom, zda se v předchozí rozeprí přihodilo nějaké nedopatření se strany soudů, spor projednávajících, což jest ostatně pro tento spor zcela nedůležité. Nesprávně jest dále, uvádějí-li dovolatelé k svému vyvinění, že mohl starosta provést spor o své újmě aspoň v první stolici, kde neplatí povinnost zastoupení advokáty, a že tedy se žalovaným neprávem ukládá zodpovědnost za útraty sporu v této stolici, neboť nezáleží na tom, co by se bylo mohlo bez spoluzavinění žalovaných také státi, nýbrž jediné na tom, co se následkem jejich spoluzavinění skutečně stalo. Jakým způsobem se dovolatelé dali pohnouti k tomu, že starostovi plnou moc podepsali, není pro rozhodnutí důležité; žalovaní jednali zřejmě nedbale, když starostovi slepě důvěřovali a plnou moc mu podepsali, nezeptavše se ho, jakému účelu listina tato má sloužiti. Není správné, tvrditi, že jednali z omluvitelného omylu, který vylučuje jejich provinění. Omyl tento si zavinili sami právě svojí nedbalostí, že se nestarali, pro který účel listinu za obec podepisují, a nedbalost jest tím závažnější, když dle zákona jejich podpisy mají právě za účel osvědčiti, že povolení k vedení sporu a zmocnění za obec jako osobu právnickou stalo se způsobem právně náležitým. Lze žalovaným přiznati, že byli starostou oklamáni a tím k svému nedbalému činu svedeni, leč vůči obci tento větší nebo menší poměr na vině nemůže býti s úspěchem uplatněn, ježto se dle toho podíly na povstalé škodě přesně určití nedají (§ 1302 obč. zák.). Obci jsou tedy právi náhradou celé škody dle cit. předpisu zákonného dovolatelé se starostou G. solidárně a různý poměr viny mohl by k platnosti přijíti jen v jich vnitřním poměru mezi sebou.

Čís. 5553.

Zajišťovací převlastnění neopravňuje k vlastnické žalobě o vydání věcí, nýbrž jen k žádosti, by se z věcí dostalo oprávněnému uspokojení před ostatními věřiteli.

Alternativní zmocnění má význam jen v případě, že předmět, nezáležející v peněžité sumě, byl v rozsudku přisouzen, a jest pouhou nabídkou žalobcovou, nikoli však změnou žaloby ve smyslu Šu 235 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 15. prosince 1925, Rv II 376/25.)